

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową, 3 zł. z dopłatą do domu 7 zł. 75 gr. Za granicą 3 zł. więcej. Dla odbiorców pisma na miejscu 2 zł. 25 gr. w odroczonej formie. Wobec cenzury w Poczcie, Kasa Odbiorców Nr. 61206.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryjowy jednokolumnowy lub jego miejsce na I kolumnie i w tabelce 12 gr. na II i III kolumnie 8 gr. na IV kolumnie 6 gr. nadstawa 12 gr. w 2 wierszy. Zrobity ogłoszenie po 100.000 m.l. w wiersz. Ogłoszenia w numerach niedzielnych i świątecznych o 25 proc. drożej.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-2 po poł. Rekwizytów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. PANNY-MARYI Nr. 52. Telefon Nr. 50. Skrytka pocztowa Nr. 45.

Na zasadzie uchwały Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej wszystkie kolumnaty, zapowiedzi, wszelkie instrukcje prywatnych i społecznych podlegają opłacie.

Każda nowa podwyżka taryfy ogłoszeniowej następuje już przyjętą ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

TEATR ODEON

DWA ŚWIATY

ARCYKSIĘŻNICZKA I SYN „GHETTA”

Dramat życiowy w 10 wielkich aktach, na tle prawdziwego zdarzenia z niedawnej przeszłości.

Rzecz dzieje się na dworze cesarskim w Wiedniu i w miasteczku galicyjskiem.

Główne postacie: Arcyksiężniczka **HENNY PORTEN** Syn „Ghetta” **ERNEST DEUTZ**

Rabbi **A. MOREWSKI** (artysta trupy wileńskiej) Głośny wykonawca roli Rabina w sztuce „DYBUK”

DWA ŚWIATY
Henny Porten.

Znudzona arcyksiężniczka, szukająca podniety w kokietowaniu wielkiego aktora, pochodzącego z ghety.

A. Morewski.

Fanatyczny rabbi, który wyklina syna za ucieczkę z rodzinnego domu, a później wybaca mu urażony go w blaskach sławy na scenie cesarskiego teatru w Wiedniu.

DWA ŚWIATY
Ghetto Małopolski

Szara miścina małopolska, z powzedniami troskami i uciechami zasklepionych w tradycjach dzielnicy „GHETTA”.

Cesarzki Burg w Wiedniu.

Wspaniały świat kipiącego życiem Wiednia i pełnego przepychu dworu z jego intrygami i zabawami.

WEJŚCIE DLA MŁODZIEŻY DOZWOLONE.

Abij nie psuć wrażenia — nie dzielmy obrazu na serje — lecz dajemy odrzucić całość w 10 aktach — podwyższając z tego powodu Ceny miejsc tylko o 500.000 mk

Facetki obrazu: W czwartek, piątek i sobotę o godz. 4-aj, 6-aj, 8-aj i 10-aj wieczor. Wniedzielę o 3, 5, 7 i 9-aj wieczor.

Rokowania polsko - francuskie W sprawie polskich emigrantów

Paryż. Prezes delegacji polskiej do rokowań emigracyjnych p. Franciszek Sokal, odbył dłuższą konferencję z francuskim ministrem pracy i higieny p. Danielem Vincentem, w sprawie wyników rokowań emigracyjnych.

W dłuższej rozmowie minister Vincent oświadczył, iż rząd francuski i on osobiście skrupulatnie wypełnią wszystkie zobowiązania zaciągnięte wobec wychoźdźtwa polskiego. Vincent obiecał najżyczliwiej i najprzychylniej traktowanie wychoźdźtwa polskiego na przyszłość i zapewnił, iż całkowicie po-

dziela polityki wychoźdźtwa przez p. Sokala. Będąc sam posłem z ruinowanych prowincji Francji, najlepiej ocenia wysoką wartość robotnika polskiego i wagę problemu wychoźdźtwa.

W końcu rozmowy Vincent oświadczył, iż mówi także w imieniu ministra oświaty Jouvenela, który ze swej strony obiecał całkowite współdziałanie w rozstrzygnięciu sprawy szkolnictwa dla wychoźdźtwa polskiego we Francji. Sokal wyraził podziękowanie w imieniu delegacji polskiej za tak przyjazne stanowisko dla wychoźdźtwa polskiego.

Anglja a Niemcy

Mac Donald o sprawie odszkodowań i kwestji niemieckiej

York. Mac Donald, przemawiając tu na zebraniu Partji Pracy, wyraził zdawkowe, że wszystkie kraje mają za nim, o to chodzi o jego koncepcje, iż sprawozdanie rzeszanieców winno być przyjęte w całej rozciągłości. Premier dodał, że są wprawdzie w tem sprawozdaniu rzeczy, które mu się nie podobają i one, które mu się podobają. Jednakże, gdyby wszyscy chcieli się zajmować nieustannie sprawozdaniem, to powstałoby się dozwolenie w tej samej sytuacji, jak poprzednio. Mac Donald, mówiąc Premier, że do prowadzenia tej wykładni sprawozdania rzeszanieców w sprawie i uspokojeniu

ju, że sprawozdanie wskazuje jasno na to, iż gdyby jeszcze przez dwa lata stosowano taką politykę, jak w okresie ostatnich dwóch, czy trzech lat, to zniknęłaby zupełnie nadzieja na odbudowę Europy; i nie byłoby również żadnej nadziei uregulowania sprawy odszkodowań, bezpieczeństwa i pokoju Premier zapewnił, że podjęmie wszelkie wysiłki w pracy, zamierzającej w tym kierunku. Premier uważa, iż dopuszczając Niemcy do ligi Narodów, zrzuceni się tylko skład by organizacji, o którą chciałby opierać politykę Europy. Poruszając sprawę wewnętrznych warunków w Niemczech, Mac Donald oświadczył, że uważa ruch ultranacjonal-

istyczny w Niemczech za groźbę poważną i niebezpieczną dla Europy, a godną pożałowania dla Niemiec. Zdaniem Mac Donald polityka Sojuszników była w znacznym stopniu odpowiedzialna za to podniesienie się nacjonalizmu niemieckiego. Premier uważa, że jest rzeczą bardzo pilną, aby sojusznicy wysłuchali słów niemieckich. Największym niebezpieczeństwem za kończył Premier, jakie grozi Europie ze strony Niemiec, nie są zbrojenia, lecz to niebezpieczeństwo, które tkwi w dziedzinie przemysłu.

Dwa etapy polskiej polityki gospodarczej.

W jednym z początkowych trafnie zagranicznych, spotykamy się z planem określeniem sytuacji polityczno-gospodarczej Polski. Zdaniem owego męża stanu mamy szczęście do — sanacji skarbu, którą uważa się zagranicą za szczególnie dokonaną, natomiast nie sprzyja nam powodzenie w rozwiązywaniu zagadnień wewnętrznych, w zarządzie państwowym, organizacji ekonomicznej, słowem na polu gospodarzem i prawn-administracyjnym. Nie słuszniejszego nad to, jest zupełnie zrozumiałe, że poszczególne gałęzie gospodarki społecznej i administracji państwowej musiały z natury rzeczy zejść na plan dalszy, wobec wszystkiego zorientowania na uspokojenie skarbu państwa. Będąc nadzieje rzec i ustalić można, iż szereg tak zwanych „resortów” ministerjalnych był w okresie rządów Wi-

DOM PRZEMYSŁOWO-HANDLOWY
Zdzisław Ryłski
Częstochowa, Kościuszki 49
Telefon 1-86.

**Cement „Wysoka”,
Smola, Papa, Gips**
wagowo i detalicznie.

Składy Apteczne
Zygmunt Orłowski
w Częstochowie
Panny Marii 29 Filipa 24 tel. 36

Posiadają na składzie
Perfumerje Królewska i zagraniczna
Przybory sportowe
Galanterje
Chemikalia farby lakiery
Ceny znacznie niższe.

Gratuluje, zgola, znaczących, i...
liczba tylko roboty i czekając z...
ministra ministerstwa skarbu.
Budżet danej placówki skreślono...
obcięto, co dawało dobre nabyte...
waznym czynnikom zajętym na...
tej placówce — do niezastubnego...
szarym.
były to sprawy i pozostałość po

Jednodniówka „ROZWÓJ”

Pozostałe w niewielkiej ilości egzemplarze jednodniówki Nr. 1 są do nabycia w Kiosku w II Alei oraz w Sekretariacie „Rozwoju” III Aleja 52 I piętro od 5-7 wiecz.

Następny numer ukáže się na dzień 3-go maja b. r.

pierwszych latach ekspansji i rozbudowy naszych władz centralnych. Nie pytano się wówczas o kwestię sfinansowania, pieniądze musiały być „i basta” w ten sposób nieco prostolinijny, rozwijano najbardziej skomplikowane sprawy budżetowe i finansowe, przy wdzięcznym akompaniowaniu maszyn, drukującej bezwartościowe „pieniądze” papierowe.

Gdy jednak w myśl nakazu sanacyjnego zaprowadzono daleko idące oszczędności i redukcje — działalność wielu placówek i władz rządowych ustała i poprostu zamarała. Było to pojsciem po linii najmniejszego oporu, u stosunkowaniem się zgola chybionem do najwazniejszych czesto zagadnień oświatowych, gospodarczych, publicznych itd. Etatyzm pierwszych lat państwowości polskiej przyzwyczail nasze urzędy i czynniki publiczne do liczenia tylko i jedynie na państwo, jako źródło dochodów i władzy.

Jest niezwykle interesujące śledzić, jak całe nasze życie ekonomiczne i kulturalne jest w ścisłej zależności od stanu budżetu państwowego. Organizacje zawodowe zawieszają lub ograniczają czynności swe do minimum, jak to miało miejsce z organizacjami rolniczymi, gdy im państwo nie wypłaciło pełnych kwot subwencji. Władze państwowe nie prowadzą odbudowy, zaprzestają niemal zupełnie reformy rolnej, zamykają szkoły, placówki oświatowe, to wszystko dlatego, że w budżecie nie przewidziano poprzednio sum stałe przyznawanych na te cele.

Jest faktem niezbitym, że niektóre działy administracji państwowej są zupełnie nieczynne, co gorzej pogarszają stan finansowy państwa, opłacając setki urzędników, zupełnie niepotrzebnych wobec zmniejszenia danych agend.

Obecnie, gdy okres sanacyjny panuje nie, pozostaje też ani chwili zwłoki dla zupełnej rewizji programu gospodarczego naszych władz i organizacji publicznych.

Pozytywny program działalności i rozbudowy administracyjno-ekonomicznej Polski musi uwzględnić stan rzeczy, obywateli się bez poparcia finansów rządowych, bez wczesnego oglądania się na pomoc skarbu państwa. Państwo nema poprostu funduszy na dotychczasową rozruchność i rozlewność w programie naszych władz i placówek rządowych i publicznych.

Plan sfinansowania odbudowy, reformy rolnej, rozbudowy miast, dróg wodnych itd. musi być oparty na inicjatywie, udziale prywatnych i społecznych instytucji finansowych w kraju i zagranicą, przy pośredniej tylko pomocy państwa w postaci gwarancji, długoterminowego kredytu amortyzacyjnego itd.

Stąd, że państwo nie uwzględniło w tegorocznym „oszczędnościowym” budżecie szeregu pozycji na cele powyżej wymienione, nie wynika bynajmniej by dany działy gospodarki państwowej i społecznej spoczywał snem sprawiedliwych, jak to obecnie ma miejsce niemal powszechnie. Przeciwnie właśnie dlatego, iż państwo w dalszym ciągu nie może finansować szeregu reform i działów gospodarczych, cała inicjatywa, wysiłek i inwencja naszych władz centralnych powinna być zwrócona ku ogólnemu działaniu na finansach społecznych i prywatnych, widzących w danej dziedzinie pożytek także i z prywatno-handlowej strony.

Odbudowa reformy rolnej, budowa kolei i dróg wodnych to nie tylko ważne zadanie państwowej i gospodarczej natury, lecz także „doskonale interes” ze stanowiska prywatnego kapitalisty, bankiera i komercjanta zagranicznego itd. Wyższymi odpowiednicami te były i urzędniczymi aparat finansowy, służący danej dziedzinie administracji. Oto realny i pozytywny program, który winien przesłać wytwórca krytyczną iście

naszych władz centralnych, czekających jak na zmlotowanie Boże, na poprawę finansów rządowych, by je znów rozdrapać na pensje, dodatki, wydziały, departamenty, jak się to wszystko nazywa w nieszczęsem narzęczu biurokratyzmem.

Wracamy z wolna do stosunków przedwojennych, w których ekonomiczna działalność państwa ograniczała się do dania racjonalnych podstaw dla normalnego rozwoju produkcji i obrotu, przez zapewnienie porządku prawnego i bezpieczeństwa publicznego, roz budowę środków komunikacyjnych, pomoc kredytową, ustawodawstwo gospodarcze itd. Właściwa jednak działalność ekonomiczna, więc procesy produkcji, obrotu sfinansowania itd. należą do samego społeczeństwa i jego sier gospodarczych, które dzisiejsze przesilenie i brak kapitałów obrotowych muszą załatwić we własnym zakresie działania bez oglądania się na pomoc państwa, a raczej przy wyzyskaniu stosunków z zagranicą. Rola naszych banków jest tu niewątpliwa, niełatwy zbyt głęboko tkwią one w spekulacjach walutowych i walorowych, by zrozumieć, że od tego zależy bezdziejnie wręcz dalsze ich istnienie.

Okres etatyzmu i protekcji państwowej minął bezpowrotnie. Nadchodzi etap nowy, którego wartość zależy w całej pełni i wyłącznie od naszej inwencji i energii ekonomiczno-finansowej. S. K.

TELEGRAMY

Anglia wszczęła rokowania z Niemcami

Paryz. „Chicago Tribune” dowiaduje się, że między Anglią a Niemcami rozpoczęły się już rokowania o jak najspieszniejszą i przyjazną interpretację raportu rzeczoznawców.

Niemcy muszą wypełnić swoje zobowiązania

Paryz. Z Rzymu donoszą, iż bawiarcy tam general Daves miał wyjaśnić, że jego zdaniem Niemcy są zobowiązane wynagrodzić szkody i zniszczenia, jakich stały się przyczyną. Francja uczy niła roztropnie, zajmując Łagibie Ruhry, co ułatwiło pracę ekspertom. Między mocarstwami panuje zgodność, iż Niemcy muszą wypełnić wszystkie nałożone im obowiązki.

Konflikt francusko-turecki zaostrza się

Konstantynopol. Konflikt turecko-francuski zaostrza się ustawicznie i w ostatnich dniach przybrał na sile z powodu cofnięcia przez rząd turecki koncesji danej konsorcjum francuskiemu na budowę nowej linii kolejowej do Mersia. Cofnięcie koncesji motywuje rząd turecki tem, iż budowy linii kolejowej na granicy Syrii nie można oddać francuzom.

Sowletry koncentrują wojska na granicy rumuńskiej

Wiedeń. Korespondent Dajly News w Czerniowcach podał swemu dziennikowi, niezaprzadzoną wiadomość o koncentracji wojsk sowieckich na granicy rumuńskiej. W Bukareszcie ma panować z tego powodu wielkie zaniepokojenie. Podobno miało też przyjść do małego starcia z granicznymi oddziałami rumuńskimi.

urcja radzi Rumunii rezerwe

Ateny. Przedstawiciel rządu tureckiego w Grecji, Nebihal, oświadczył w rozmowie z przedstawicielami prasy, iż nie przywiązuje żadnej wagi do podróży rumuńskiego premiera Bratianu do Konstantynopola. Podróż ta nie może mieć żadnych następstw politycznych, ponieważ Turcja nie chce i nie może angażować się po stronie Rumunii z powodu ostrego sporu pomiędzy Rosją a Rumunją, oraz ponieważ Turcja zajęta jest obecnie wyłącznie sprawami wewnętrznymi.

W dalszej rozmowie doradca przedstawiciel Turcji, aby Rumunja nie zaostrzała sporu, lecz prowadziła raczej do złagodzenia go, ponieważ Trocki przygotował Rosję na wszelkie ewentualności i w tej chwili rozporządza 2-milionową doskonałą zorganizowaną i uzbrojoną armją. Cała uwaga Rosji skierowana jest obecnie na granice zachodnie i w razie potrzeby do starcia następnego mogą być bardzo poważne.

Fanatyzm polityczny mro dzieży nfiemieckiej

Berlin. Wczoraj w miejscowości wyścieckowej Buckow przyszło do krwawego starcia między niemieckimi skautami a młodymi komunistami. — Po sprzeczce komunistki dobyli nożów. Zabitych zostało 2 narządowców. Jeden komunist jest umierający. Oprócz tego jest wielu lekko rannych.

Berlin. Święta zakłócone zostały krwawą walką, jaką stoczyły ze sobą dwie gromady młodzieńców od lat 16 do 18 w pobliżu Berlina. Walka wywolała została fanatycznymi sporami politycznymi na tle rozognienia animozji partyjnych. Trzech młodzieńców zostało zabitych, około 12 jest rannych. Zatrucie umysłowe młodzieży przez zaslepioną demagogię, apostołującą nienawiść i wewnętrzną wojnę stronnictw, sprawiają wstrząsające wrażenie w kołach „nieodkniętych” partyjnym obłędem.

Trupy na ulicach w Nizy

Paryz. Z okazji manifestacji faszystowskich przyszło w Nizy do krwawych starć pomiędzy fakzystami a komunistami. Starcia pociągnęły szereg ofiar. Interwencja policji położyła kres dopiero dalszym starcom.

Cenzura komunistyczna

Moskwa. Komisja opracowująca projekty ustawy przy radzie komisarzy ludu wchł USSR, rozważa w obecnej chwili projekt ustawy, opracowany przez specjalną komisję pod przewodnictwem znanego czekiisty Stuczki i dotyczący słowa drukowanego. Projekt sowieckiej ustawy prasowej zaprowadza cenzurę prewencyjną dla wszystkich rodzajów wydawnictw, z wyjątkiem wydawnictw urzędowych organów sowieckich, a rów nież komitetów wykonawczych trzeciej międzynarodówki, międzynarodówki Zw. narodowych i wszelkich władz partji komunistycznej. Cenzura będzie dokonywana przez specjalny wydział literatury przy komisariacie spraw wewnętrznych.

Katastrofalny pożar w Nowym Jorku

Paryz. Dzienniki donoszą z Nowego Jorku, że pożar, który wybuchł skutkiem eksplozji, zniszczył jeden z większych budynków miasta. W czasie gaszenia pożaru 20 strażaków zostało zabitych, a 12 ciężko rannych.

Pielgrzymka studentek polskich u Ojca św.

Rzym. Papież przyjął pielgrzymkę studentek uniwersytetu lwowskiego, oraz uczniów liceum w Poznaniu. Ojciec św. przypomniał przy tej okazji lata spędzone w Polsce, które pozostawiły mu miłe wspomnienia, poczem udzielił uczestnikom pielgrzymki swego błogosławieństwa.

Wybitne zwiększenie wpływów podatkowych

Warszawa. Tymczasowe zestawienie wpływów do kas skarbowych wazniejszych danin i monopolów państwowych w pierwszej dekadzie kwietnia wskazuje dalszy pomyślny wzrost wpływów do skarbu państwa.

W pierwszej dekadzie kwietnia z główniejszych podatków bezpośrednich (gruntowy, przemysłowy, dochodowy, majątkowy) i podatków pośrednich (spirytus, cukier, węgiel, olej skalny) oraz opłat stemplowych monopolów wpłynęło 25,128,495.93 złotych, gdy w pierwszej dekadzie marca z tych samych źródeł osiągnięto 18,359,347.67 W pierwszej zaś dekadzie lutego osiągnięto 5,779,074 złotych. Wpływ z podatków pośrednich pozostał mniej więcej w tej samej wysokości, natomiast wybitnie zwiększył się wpływ podatków bezpośrednich opłat stemplowych i monopolu.

Wybuch bomb na torze kolejowym pod Płowym Sączem

Lwów. Z Nowego Sącza donoszą: Wczoraj około godz. 1 w nocny kolo wiadukt na torze kolejowym między główną stacją w Nowym Sączu a przystankiem w mieście, podłożono dwa dynamitowe naboje, które eksplodowały, na szczęście jeszcze przed wyjezdem pociągu osobowego do Krakowa. W mieście słychać było 2 silne detonacje.

Zawiadomiono natychmiast o wypadku władze, które rozpoczęły dochodzenia i stwierdziły, że eksplodowały na torze kolejowym 2 „duże” bomby. Dotychczas sprawy są zamknięte nie odwołano. Bomby mogły być spowodowane nie-

NADSZEDŁ

Świeży transport konserw tuksosnowych.

ANANASY
Hawajskie
BRZOSKWINIE
Australijskie
MORELE
(Apricoze) Kalifornijskie
HOMARY
Angielskie oraz
SARDYNKI
w oliwie.

Dom Importowy
Leon PIOTROWSKI
„Mokka Kawa”

Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 24 tel. 1.

szczęście, gdyby na nie był pociąg na jechat.

Bezczelna odezwa III Między narodówk przeciw Polsce

Moskwa. Organ partji komunistycznej „Prawda” publikuje odezwe III Międzynarodówki zwróconą przeciwko Polsce. Odezwa zawiera szereg kamliwych insynuacji pod adresem rządu polskiego, zarzucając mu rzekome represje wobec mas pracujących i mniejszości narodowych. Odezwa nawołuje robotników i wojskan polskich, jak również Ukrainców, Białorusinów, Żydów i Niemców do zjednoczenia się pod sztandarem komunistycznej partji polskiej.

uchodźców obywateli niemieckich z Polski

Według doniesienia biura Wolff, wychodźstwo obywateli niemieckich z Polski w czasie od 1 listopada 1922 r. do 31 grudnia 1923 r. wyraża się liczbą 46,911. Do 1 listopada 1922 r. wyemigrowało do Niemiec z Polski ogółem 779,412 osób, razem więc 826,323 osoby. Z województwa śląskiego wyemigrowało do Niemiec ogółem 80,000 osób. Natomiast ze Śląska opolskiego do województwa śląskiego — tylko 30,000 osób.

Wypowiedzenie robotnikom w Hucie Laury

Katowice. Huta Laury w Siemianowicach wypowiedziała w Wielki Czwartek pracę 2,000 robotników pod pozorem braku zamówień. Wiadomość ta wywolała wielkie przegibnienie zwłaszcza, że wypowiedzenie to wypadło bezpośrednio przed świętami. — Sprawa tą zajęły się organizacje robotnicze oraz polowicie i czynią zabiegi, aby przyjąć z pomocą pozostawionym bez chleba. Znaczący należy, że główna dyrekcja tego towarzystwa znajduje się w Berlinie.

Organizacja bandycka na kresach

Równe. Władze bezpieczeństwa wykryły w dniach ostatnich szeroko rozgałęzioną organizację, której celem była planowa działalność bandycko-dywersyjna na obszarze Kresów Wschodnich, w szczególności na Wołyniu. Rozpoczęcie szeregu równoczesnych zamachów i napadów naznaczone było na pierwszy dzień Wielkanocy, a udaremnione zostało jedynie dzięki szybkiemu przeciwdziałaniu władz bezpieczeństwa. Zdobyte dotąd dowody pozwalają sądzić, że wykryta organizacja pozostawiała w ścisłej łączności z działalnością Muchy-Michalskiego i atamana Tutuinnika. Dalsze śledztwo wyjaśni prawdopodobnie, jakie jest główne źródło niepokoju na Kresach. Władze bezpieczeństwa wydały wszelkie zarządzenia, zdążające do szybkiego i zupełnego unicestwienia całej organizacji, oraz wykrycia i ukarania winnych.

Sytuacja w przemysle włókienniczym.

W przemysle włókienniczym obecnie panuje depresja

Łódź. — Objawy depresji zaczęły się przed dwoma a góra tygodniami. — Do przyczyn, wywołujących stagnację w przemyśle włókienniczym należą: niskie ceny pierzawy, która bledniejąca; że kwiecień leży na przełomie pomiędzy ubliżym sezonem wytwórczości towarów letnich, a nadchodzącym sezonem wytwórczości towarów zimowych; po drugiej stronie lato-

honoru i honoru... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Fabryki przed świętami... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

W niektórych fabrykach... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Normalnie sezon zimowy... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Ceny na manufakturę bawełnianą... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Sfery przemysłowe... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Drugi powód tendencji... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Zamówienia rządowe... w tym celu... w tym celu... w tym celu...

Juljan PALACZ... urzędnik Starostwa Będzińskiego... Zmarł dn. 22 kwietnia 1924 r. przeżywszy lat 76.

— Uroczystość harcerska. W niedzielę, dn. 27 b. m. o godz. 4-ej po poł. w własnej siedzibie w barakach na Stradomiu odbędzie się uroczysty obchód trzeciulcia...

— Zgon Edmunda Gasińskiego. W dniu 20 b. m. zmarł w Warszawie wybitny artysta teatrów miejskich s. p. Edmund Gasiński (Eubig), przeżywszy lat 63.

Pomimo, że repertuar Gasińskiego był przeważnie jak najlżejszy, to jednak grę jego znamionował zawsze uśmiech i dobry ton.

— S. p. Edmund Gasiński, znany jest i częstochowskiej publiczności z niejednokrotnych występów gościnnych.

— 2 Częstochowskiego Kola Akademików. Dnia 21 b. m. od było się walne zebranie C. K. A., na którym wybrano nowy zarząd w osobach kol. kol. Tadeusza Plebanka (prezes), Feliksa Borkowskiego (vice-prezes), Jana Cabana (skarbnik), Stefana Kotarskiego (sekretarz), Jacka Trawińskiego (archiwariusz), Michała Reszke i Jana Daaba (członkowie zarządu).

Dyżury w sekretariacie Kola, II. Aleja 22 (Biuro Rejenta) do dnia 28 b. m. odbywają się codziennie od 12 do 13 w poł., po tym terminie raz na tydzień w sobotę o tej samej godzinie.

— Do członków o kłiestry „Lutni”. Zarząd „Lutni” za naszym pośrednictwem prosi wszystkich członków orkiestry o niezawodne przybycie w piątek o godz. 8 wieczorem do lokalu „Lutni”, celem omówienia bardzo ważnych spraw, obchodzących wszystkich członków orkiestry.

— 2 poświęcenia lokalu K. S. „Sparta” w Rakowie. W ub. poniedziałek ks. Rorat w obecności nader licznych przedstawicieli sportu i pokrewnych instytucji dokonał poświęcenia lokalu K.S. „Sparta” w Rakowie.

— Następnie piękne przemówienie wygłosił znany sportsmen p. kpt. Iwaszko. Przemówienie we zakończył kpt. Iwaszko kol. życzeniem pomyślności i dalszego rozwoju, poczem zwrócił trzykrotnie orkiestrę na cześć K.S. „Sparta”.

— Obecni byli przedstawiciele: Klubu Sportowego „Rasni” w Radomiu, C.K.S. „Częstochowa”, C.K.S. „Orlela”, K.S.

„Racovia”, oraz „Jedność” i P.Z.Z.M. „Strazy Ogólnow.” i „Harcerstwa”.

— „Qui pro quo” w Częstochowie. W sobotę, dn. 3 maja r. b. o godz. 8-ej min. 15 wiecz. w teatrze „Nowości” (I Aleja 12) odbędzie się jedyny występ zespołu artystów teatru „Qui pro quo” z Warszawy.

— Bilety wcześniej nabywać można w „Cristalu”.

— Wieczór balowy. W sobotę, dn. 26-go b. m. w sali hotelu „Polonia” odbędzie się pierwszy poświęceniowy bal, uroczajony koncertem, a urządzony staraniem szkoły tańców baletmistra Parnasowa.

— Wśród atrakcji koncertowych znajdują się: popisy wokalne i orkiestry p. Reziara, deklamacje, oraz taniec marynarzy, odtańczony przez uczniów szkoły.

— Węjsie tylko za zaproszeniami po 7 milionów od osoby.

— Z E SPORTU. K. S. „Sparta” (Raków) — C. K. S. „Orlela” (Częstochowa) 3:1 (2:0).

W dniu 21 b. m. odbyło się otwarcie sezonu K. S. „Sparta”. Zawody rozpoczęło o godz. 3-iej po poł. na boisku K. S. „Sparta” w Rakowie.

— Do paury „Sparta” uzyskuje 2 bramki, pierwszą podania Pąbicha przez Letkowskiego, drugą z pięknego przeboju Pąbicha ostrym rogowym szfitem tegoż.

— Po pauzie w kilka minut po kombinacji Sobocinski, Pąbich, Letkowski, ten ostatni oddaje wspólny, przyziemny strzał z odległości 30 metrów. Bramkarz „Orlela” Bekus robi robiznadę, spóźnia się jednak o kilka sekund i piłka wpada w siatkę.

— Na kilka minut przed końcem gry uzyskują „Orlela” honorową bramkę z dalekiego strzału rogowego.

— Wynik końcowy 3:1 na korzyść „Sparty” jest bardzo zaszczytnym. Rogów 4:3 dla „Sparty”. Sędziował bardzo umiejętnie p. M. Zieliński.

— „Sparta”, biorąc pod uwagę wyniki z dwóch świąt: „Warta II” (Poznań) — „Orlela” (Częstochowa) 3:2 — „Warta II” (Poznań) — „Warta I” (Częstochowa) 5:1 — „Sparta” (Raków) — „Orlela” (Częstochowa) 3:1, jest bezsprzecznie jedną z czołowych drużyn Częstochowy.

— Statystyka zgonów i chorób zakaźnych. Statystyka Miejskiego Urzędu Zdrowia wykazała za czas od dn. 13 — 20 b. m. zgonów — 11, z tego 8 chrześcijan i 3 żydów.

— Za tenże czas zanotowano wypadków zapadnięcia na choroby zakaźne: tyfus plam — 4, tyfus brzusz. — 3, dyfteryt — 1 osoba.

— Niezależny wypadek. W majątku Libidza pod Częstochową ma szyna posarpała rękę robotnikowi, 34 letniemu Janowi Patek. Po przywiezieniu do szpitala Panny Marii w Częstochowie nieszczęśliwemu amputowano zgniecioną rękę.

— Ofiara obwłąku. Pracownik kolejowy, 28 letni Jan Wyszkowski pełniący służbę na pociągu towarowym, przechodził podczas biegu z wagonu do wagonu. W tymże czasie biegił po drugiej linii pociąg osobowy. Otwarte drzwi

jednego z wagonów uderzyły i zraniły Wyszkowskiego. Nieszczęśliwego przewieziono do Częstochowy i umieszczono na kuracji w szpitalu Panny Marii.

Table with exchange rates for various currencies: Dolar 9,360,000-9,300,000, Funt szterling 41,000,000, Frank francuski 850,000, Złoty frank 1,800,000, Frank szwajcarski 1,665,000, Frank belgijski 649,300, Korona czeska 270,000, Korona austr. 130. Tendencja zwykła, Kurs trancka walutowy 1,800,000.

ZE ŚWIATA.

— Wąż w wagonie bagażowym. Nieprzyjemna przygoda przytrafiła się w tych dniach robotnikom, wyładowującym w Manchesterze wagon z bananami.

— Wydobycie, mianowicie, peki tych owoców z wagonu, napadnięci byli przez ukrytego śród owoców w sporego węża bodusiela.

— Podrażniony widokiem ludzi gał ugrzył w ręce dwóch robotników, inni jednak rzucili się na niego z kijami i tak pobili, że padł bezwładny. Wówczas umieszczono go w worku i przesłano do ogrodu zoologicznego, gdzie wszakże stwierdzono, że jest zabit.

— Obu pogryzionym robotnikom wypalono rany, ponieważ jednak boa nie jest wężem jadowitym, przeto nie zagraża życiu ich niebezpieczeństwo.

— Kukier z kukurydzy. Jak donoszą z Waszyngtonu do paryskiego „Matina”, członek wydziału chemicznego amerykańskiego departamentu rolnictwa, H. C. Gore, wynalazł sposób przemysłowego wyrobienia kukurydzy z krochmalu zboża, a głównie kukurydzy, przezprostę działanie na nią siodu browarowego.

— Wprawdzie chemicy znali już dawno działanie siodu na krochmal, nigdy jednak nie udało się im otrzymywać tym sposobem dostatecznych ilości cukru. H. C. Gore stwierdził wreszcie, że niepowodzenie to było wynikiem zbytku jonów tlenu, które ukwaśniały reakcję.

— Kontrolując, więc ściśle, ilość jonów tlenu, potrafił uniknąć wszelkiego ukwaśnienia i uzyskać cukier tak biały, jak cukier buraczany, a przytem dwa razy słodszy.

— Jeżeli wiadomość ta okaże się prawdziwą, to Ameryka, spożywając 5,000,000 ton cukru rocznie, a nie mogąc wytworzyć tej ilości u siebie, posiadająca zato olbrzymie zbory kukurydzy, przestanie sprowadzać z Europy przynajmniej o połowę mniej cukru, niż obecnie. Bez wątpienia zatem cukier stanie się w Europie.

Nowa oryginalna powieść!

Przed kilku dniami wyjechał z Krakowa... Macieja Wierzbickiego, MENAŻERJA obejmująca 312 stronice druku. Cena przystępna, bo z dodatkiem 6 złp. Książka wydana nakładem Księgarni Perzyński, Niklewicz i S-ka w Warszawie, Nowy Świat 21.

Każda matka powinna wiedzieć, że Neo-Fosfatyna WENDY jest najlepszą odżywką dla dzieci SKEAD APTEKA H. WENDY. Nr. Przem. 46 w Warszawie, Żądaj wszędzie.

KRONIKA.

„Goniec Częstochowski” na Targach Poznańskich.

W czasie od 27 kwietnia do 4 maja odbędą się w Poznaniu IV Targi Poznańskie, które ze względu na idące po tejna falą odrodzenie gospodarstwa mieć będą doniosłe znaczenie dla rozwoju polskiego przemysłu i handlu. Jak dalece i obec państwa interesują się Targami Poznańskimi, dowodzi tego fakt, iż Rumunia przyznała 50 proc. zniżkę w ruchu osobowym i towarowym dla tych wszystkich obywateli rumuńskich, którzy chcą wziąć udział w IV Targu Poznańskim.

— Dyrekcja Targu Poznańskiego, pragnąc jak najbardziej zainteresować zagraniczne kółka przemysłowo-handlowe a zwłaszcza importerów zagranicznych, wydała własnym nakładem książkę po zagadkową IV Targu Poznańskiego, redagowaną w trzech językach: francuskim, angielskim i niemieckim, przeznaczoną wyłącznie dla zagranicy.

— „Goniec Częstochowski” w celach propagandy miejscowego przemysłu wysłał będzie od 27 kwietnia do 4 maja codziennie większą ilość egzemplarzy, które będą łącznie z innymi organami prasy stołecznej i większych miast polskich rozdawane bezpłatnie zwiedzającym wystawę.

— W interesie więc wszystkich firm przemysłowych w Częstochowie oraz większych firm kupieckich leży, aby w numerach, które będą wysyłać na Targi Poznańskie, znajdowało się ich ogłoszenia, reklamujące daną firmę na wystawie terenie handlu wazehpolskiego.

— Adresy i warunki wystawy do nu... Adresy i warunki wystawy do nu... Adresy i warunki wystawy do nu...

JEDYNY CHRZEŚCIJAŃSKI MAGAZYN gotowych UBRAN R. Trawiński II ALEJA 24 front i piętro. Polca na sezon wiosenny w wielkim wyborze: Odmiany i fute meble, spodnie, brzocezy i garnitury sportowe. Odmiany i polca dalszono Burka, palta gumowe „Prima” pojedyncze i dwubłowe oraz gładne. Przejmujcie wszelkie zamówienia i powierzonej materjalów. UWAGA: Należy pisać gotowe dane do pisma gotowe. — Fala gabarytowa i impregnowana.

NAWRÓCONY

Powieść historyczna

Chwalibóg stracił głowę; nie wiedział, co począć, bał się przelewu krwi, za gościnie i przytułek czarną niewdzięcznością odpłacić nie chciał.

— Prowadź nas, zacy cechmistrz! Za strómotę domowi twemu wyrządzone rzeki całej juchy ich wylejem!

Chwalibóg kłaniał im się w pas, dzie kował; a tymczasem fortelów w głowie szukał, żeby odwiec wyprawę.

— Chaty psu bratów ogniem spłona, w grzy i popioły obrócimy chudoby ich: Śmierć im pisana — ceklarzom.

— Słusznie, bracia! Kochani... — począł Chwalibóg i głos mu się rwał, nie umiał z zaplątanego kłębaka zdarzeń wysnuć nici gładkiej.

— Po co, na co zwlekać!? — wołał pekaty bednarz, potrząsając ciężkimi cepami. — Komu wywczasay pachna, niech leży na betach, a nam pod Kielce pilno.

— Sprawiedliwie praw bednarz — potakiwały głosy liczne.

— Chwalibóg, znużony długimi we drówkami, niech doma zostanie, a my sami damy sobie radę. Chodźmy!

— Chodźmy!...

Wysunął się na czoło Rzeźnik Krępy, pokryty święcą skórą wołową, z której odciekala jeszcze krew, potrząsnął krwawą, gwoździłami nabijaną pałkę

1 krzyknął okrutnie: — Rzezać ich!

— Rznąć! — powtórzyły liczne głosy. Ruszyli kupą ku bramom.

Za miastem spotkał rozjuszoną gromadę stwardziałych mężów Rybałt. — Wnet zmiarkował, jak wielki upust krwi może nastąpić, więc nie tracąc chwili, biała płachtę rozwinął i począł krzyczeć, rozdzierając jak mógł najszerzej głowę:

— Obywatele, towarzysze zacych kunsztów wszelakich, zatrzymajcie się! Dajcie posłuch człowiekowi, który, bez przechwałek mówiąc, nie raz, ani nie dwa, ani dziesięć własną pięścią zastrąniał Chwaliboga od grotołów...

— Nie nam do tego! — przerwał Rzeźnik Krępy.

— Idź swoją drogą, w ciebie nie go dzimy — dodał bednarz.

— Szkoła czasu — zgodziła się gromada. — Chodźmy a żywo, niemiesz kając, innym razem posłuchamy o waszych przewagach.

Rybałt rozstał się z ręką i wjechał w środek męzów.

— Ładna zapłata, ale dziękuję i za taką, niewdzięczny narodzie!

Pomruk głuchy, jak daleki grzmot, wyrwał się z piersi tłumów.

— Zle! — pomyślał Rybałt, lecz wbrew tchórzliwemu przyrodzeniu, fantazji nie stracił. Uniósł się na koniu, ażeby go wszyscy widzieli, podniósł głos górnym, starając się zgłuszyć wrzawę.

— Niech wiem, dokąd śpieszycie?

Mogę się wam przydać. Tak już mnie macierz porodziła, że gdziekolwiek na pranie się zanosi i ja tam być muszę.

— Do osady Mateusza z Kielc. Masz ochotę, chodź!

— A po co?

— Odbić dziewczę, Jagnę Chwalibogównę, którą psu bratry z posród nas bezkarnie wyrwali.

Rybałt odpowiedział śmiechem zerkniętym i rozgłosnym:

— Ha, ha, ha, ha, ha, ha! A toście się wybrali! Ha, ha, ha! Bodaj was jako niedźwiedzi na łańcuchach oprowa dzano. Ha, ha, wa! Paradne!

Sierdziści męzowie spojrzeli po sobie. — Zda się jeden drugiego wzrokami pytał: czemu taki jeden syn wydziwiał?

— No! — zbliżył się Przytyk, — powiadał, czemu ci tak wesoło, po do broci? Bo jak pójdzie łeb na łeb, z konia ściągamy i na linco za sobą po ciągnemy.

— Jakże z was się nie śmiać, mili moi...

— Stul gębę, morowy synu! — szarpnął Rybałtem groźnie Rzeźnik Krępy.

— Jednocześnie inne gołe, twarde, jak kłody ręce, podniosły się w górę, i zda się czekały skinięcia tylko, ażeby na miazgę krwawą stłuc Rybałta wraz z koniem jego, więc jako mógł najpre dziej, jął z innej beczki:

— Nie śmiałbym nigdy, przezacni towarzysze szlachetnych kunsztów, uchy biać waszej godności, powadze. Tak mi, Panie Boże, dopomóż i wszyscy

święci patronowie! Ułomny tylko człek jestem, ale nie flaki bydłące mam w głowie, gdzieście atatek poważnych mężów zagabili!

— Znają cię, potrafisz czarzem, a czarne białem nazywać, za co chcesz przadawać

— Wyciągnijcie uszy i słuchajcie tego uważnie, co powiem, wnet przysądźcie mi rację!

— Cięgiem barwisty jeno, jako paw ogon roztacza.

— Bo mi przeszkadzasz jeden z drugi. Słuchajcie!

— Oczywiście, dajcie mi się wygadać. Do jutra nie skończy. Cichajcie!

— Spieszycie rozjuszeni odbijał Jagnę... A wiecie, za czym to sprawą dziewczę w jasyr wzięto? Krótko mówiąc, za macierzy jej rodzonej zgodą...

Rybałt dech w sobie zaparł i spogładał bacznie, jakie wrażenie doszły na twarzach. A nuż sama Chwalibogowa podniosła gwałt i wyprawila mieszczań? Zginął wówczas. Lecc gromada otworzyła gęby, wybalutysza sze roki oczy na Rybałta jak ów wół, kiedy na nowo wrota się nakłnie.

— Jakże to? — wyrwało się z piersi tu i tam.

— Wiecie, że Chwalibogowa znalazła przytułek w osadzie Mateusza z Kielc. Ale nie wiecie tego, że między Mirosławem starszym, między Mateuszowymi stanęła jeszcze czasu godów umowa, że Jagna pójdzie w zamęże za Jaska.

(D. c. n.)

Kino „NOWY”
Program od środy 23 do soboty 26-go kwietnia r. b.

Dawno oczekiwany, dawno upragniony film p. t.
W KRAJU KRWI I ŁEZ (rok 1905)
Męczeńska martyrologia ciemzonego narodu. W wielkim tym 8 akt. dram. występuje słynny i piękny W. Gajdarow ze współudziałem artystów teatru Stanisławskiego: **Mikołaja Czernowa i hr. Piechowskiej** W obrazie tym widzimy pogromy żydowskie w Rosji, które wruszają widza aż do łez.

Powiatowa Kasa Chorych
w Częstochowie.

Nocne dyżury lekarzy chorób zakaźnych.
23-go kwietnia r. b.

Dr. Kędzierski ul. Piłsudskiego 5.
24-go kwietnia r. b.

Dr. Gramwald Panny Marji Nr. 20.
Nocne dyżury lekarzy chorób wewnętrznych.
23-go kwietnia r. b.

Dr. Popłuch ul. Zelazna Nr. 5.
24-go kwietnia r. b.

Dr. Tomaszewski Panny Marji 62.

TOWARZYSTWO DLA HANDLU I PRZEMYSŁU „TECHNEX”
Inżynierowie: **A. Turek-ZBYDNIOWSKI i S-ka**
WARSZAWA, ul. Foksal 16a — Telefon: 201-92 i 118-68.
[Adres telegr.: Technex-Warszawa.]

Kupno i sprzedaż wszelkich maszyn nowych i używanych, jakoto: lokomobil, kotłów, maszyn parowych, motorów spalinych, kolejek, obrabiarek do metali i drzewa, gatrow, kompl. urządzeń tartaków, dźwigów i t.p.

!!WAŻNE!! wszelkich kotłów parowych; **!!WAŻNE!!** wszelkich kotłów parowych; **!!WAŻNE!!**

NIEZBĘDNY DLA KAŻDEGO KOTŁA PAROWEGO, nierozpuszczalny kw. wódki niezapalny działający samoczynnie ŚRODEK OCHRONNY OD RDZY I KAMIENIA
!!! „SAXOL” !!!

używany stale przez największe zakłady krajowe i zagraniczne, uznany zaszczytnie w licznych poświadczeniach najpoważniejszych instytucji.

DOSTAWA NATYCHMIĄSTOWA.
WYSŁYKA PROSPEKTÓW NA KAŻDE ŻĄDANIE.

Licytacja.

Dnia 28 kwietnia 1924 roku od godz. 10 z rana w Częstochowie przy ul. Wieluńskiej Nr. 12 będzie przez komornika Pełke ul. Dąbrowskiego Nr. 6 dokonana sprzedaż za licytacją: maszyn i różnych narzędzi jak to:

- 1) Prasa balansowa duża firmy Br. Kanczewscy z przyborami
- 2) Dwie prasy balansowe małe z przyborami
- 3) Prasa balansowa średniej wielkości
- 4) Tokarnia pociągowa żelazna z przyborami
- 5) Transmisja: z kołem żelaznym i trzema kondensacjami wiszącymi
- 6) Motor elektryczny
- 7) Maszynki do robienia paciorków
- 8) Wałce do blachy
- 9) Transmisja: 10) Siła do paciorków
- 11) Szalce do robienia medali-ków i tym podobnych rzeczy
- 12) Drzewo graw-kowe na paciorki i inne tym podobne rzeczy.

Dokładny spis rzeczy mających być sprzedanych. Można obejrzeć w lokalu Aleksandry Bauerowej w Częstochowie ul. Wieluńska 12 m. 7.

Dr. M. ROSEN
Choroby skórne i weneryczne
ul. Aleksandra 41 II piętro front.
Przyjmuje od 9-ej—12-ej i od 3-ej—7-ej po poł.

Lekarz-Dentysta Stanisław PARCZYŃSKI
ul. Dąbrowskiego 11, I piętro
Przyjmuje od 10-ej—12-ej i od 5-ej—7-ej.

Lekarz-Dentysta Henryk Lejzerowicz
Przyjmuje codziennie od 9—7 wiecz. bez przerwy w lokalu ul. Miłkowskiego Nr. 3, wlicząc ze strony Kasy Szkolowej

Podobnie legitymujący Kasy Chorych jak również urzędnicy państwowi korzystają z największych ulg.
Przy leczeniu mięsli się specjalni pracownicy zębów sztucznych.

Skroby pierzawo
Balsam Thioeolan Age
skroby są za pomocą lekarza Sprzedawca apteki i aptek w Warszawie.
Apteka A. Okulskiego w Warszawie.

Flance lobelji, begonji, stokrotek, kapusty polca

Balkony, okna, grabowce przybierz, rośliny przesadza i t. d.

Forma Ogrodnicza

Składy Wyrobów Żelaznych i Emalowanych Kieszczynski i Radłowski
Częstochowa Żelazna Nr. 11. Telefon 87.
(obok kościoła Ewangelickiego)

HURT. DETAL.

W. Piłatowicz
Stary Rynek Nr. 25 (w podwórzu).

Prosimy odnowić prenumeratę.

Wywóz robót
3 Długości 3-4
Wolne

Motor
motor elektryczny 1 i pół H. P. Warszawa 21 Żywiecki.

Mebie
wieloznaczny redaktor sprzedaje i kupuje L. Aleksa 12 (ul. Miłkowskiego) tamże da sprzedać, maszyną do szycia Singera

Motor
15 H P. gazowy do sprzedania, Warszawa 21 Żywiecki

Kozz
młoda, konna do sprzedania Laska 34.

Zgubiono
22 kwietnia na posesie lub okolicy Majli II banknot 50 dolarowy Urzędowi milicyi otrzymana 5 dol. Zg. tel. 484-484; pocztowa 18 Częstochowa.

Zgubiono
kieszonkę z 100 zł. w lokalu H. P. Warszawa 21 Żywiecki.

Zgubiono
płaszcz odblaskowy na w. Adm. Włocławek za sprzedania 100 zł. w Warszawie.

Zgubiono
płaszcz odblaskowy na w. Adm. Włocławek za sprzedania 100 zł. w Warszawie.

Zgubiono
płaszcz odblaskowy na w. Adm. Włocławek za sprzedania 100 zł. w Warszawie.